

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimecres 8 d' Octubre de 1902.

ANY XVII

NUM. 4401

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4-
Extranjer y Ultramar. " 8-
Anuncio, á preus convencionales

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm. FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT
LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyora Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meya clinica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Gansat d' usar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preonitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo lligítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT TONICH-FEBRIFUGO
THE COSMOS. en C. y de C. en P. BARCELONA
Unica casa productora para la exportació á América

LOT

SE' PREN ab aygua, sifon ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, déhen dirigirse á The Cosmos Soc. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

¡¡INCREDIBLE VERITAT!!

Unica y verdadera ocasió pera gastar bé lo diner en regalos, quin valor, supera sempre al que costa. Objectes d' or de ley garantissat (18 quilats) ab bonichs y esplendents brillants, químicament perfectes, de més valor, per son constant esplendor y llimpiesa, que 's verdaders. Descomposició de llum, durcesa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PSESSETAS

se regalan al qui distingueixi aquets brillants Alaska dels lligítims. Gran premi en la Exposició de París.

- Anells pera caballer, or brillant 50 pessetas
- Idem pera idem (brillant molt gros) 100
- Agulla idem, idem 25
- Agulla idem, idem (brillant molt gros) 50
- Anells pera senyora ó senyoreta, idem, idem 25
- Arrecades (parell) pera senyoreta, idem, idem 25
- Idem pera senyora, idem, idem 50
- Idem pera idem, (brillant gros) 100
- Idem pera noyas (verdader regalo) 25
- Medallas or de ley, abla efigie de la Purissi-ma esmalt de Florencia y brillants Am:Alaska 100

S' envian franch de tot gasto per correu, en caixetas certificadas y declaradas mercancias, pera tot Espanya y illas.
No se servirá cap pedido que no signi abans convingut lo pago.
Se té d' enviar la mida de las anells, prenentla ab un fil al'entorn del dit.
No 's fan descomptes: no 's concedeixen representacions, ni s' envian mostrars. Gratis y franch lo Catalech Ilustrat.
A tot comprador que no 's conformi ab la mercancia se li retornará immediatament son import.
Dirigirse al representant general y únich de la Societat «Oro y Brillants», Am:Alaska, G. A. Buys, Corso Romana, 104 y 106, Milan (Italia).

A Reus: J. Ferré, Marti Napolità, 3, 1er. 1ra.

LAS PROTESTAS DELS POBLES

poble, com un efecte oposat al seu fi, com una manifestació inconscient y de sumissió al propi tirá que fueteja al poble.

Als qua tenen veritable conciencia del seu ser no se 's hi acaban may las manerás de fer sentir la seya yen, las formas de fer arri-var los seus clams de queixa fins á las més altas esferas de la gobernació dels estats, ni 's hi faltan may homes que saben encarnar las aspiracions dels ciutadans honrats, portantlas al terreno de las realitats ahont se discuteixen y 's trempen al foc de las discusions que s' entaulan, may pera reclou-rrerlas al fons d' una fórmula concreta pera ferlo adorat incondicionalment als seus corre-lligionarios que de fet no son més que faná-tichs inconcients d' una cosa que la majoria no sab aplicar á la vida real. Los pobles que suspiran per la libertat, los que sentan ve-rament l' afany de progrés y de ilustració sense cap mena de ropatge que las desfigurí

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

ni malmeti, aquells que no saben ajupirse a las imposicions y al esclavatge, aquells trovan sempre manera de protestar del estat d'opresió á que se 'ls te subjctes, y quan no poden ab la pluma ni ab la llengua, protestan ab llasos y flors ó ensenyant los avensos del poble, ja mostrant las costums dels seus avis que moriren per la seva patria ó recordant d'aquesta las més bellas costums y tradicions, ja acompanyant al fossar las despullas dels seus homes ilustres ó negantse á fer festas quan aixis no 'ls hi plau.

Los aniversaris ó centenaris que celebran tots los pobles de la terra no son altra cosa que una manera de fer recordar als seus fills un fet concret que desperta los sentiments en un sentit ó altre. ¿Son sempre de joia aquells esclat d'entusiasme? No, de cap manera. Repassem la historia y trovarém la més gran varietat: per regla general y per desgracia de la humanitat, casi sempre la protesta més ó menys encoberta acompanya los festejos que se celebran.

No es, donchs, d'extranyar, que lo nostra terra, que aquest tros de l'Estat espanyol que te á gran honra anomenarse Catalunya, que la patria dels Jaumes y 'ls Peres, que la nació que un dia dictá lleys que copiaren los pahissos mes civilisats del mon, vegentse avuy malmuada y fins escaroida per altres que en las sevas mans han perdut imperis; que comprenent, ab lo sentit práctic que caracterisa als seus fills, que seguint per tals viaranyis se porta á la patria á la ruina y á la vergonya, que després de haver aixecat la seva autorizada ven fins als llochs més alts sense que se l'hagi escoltada, ans al contrari, vegent subjectada á un regiment especial que no pot soportar resignada y sens avergonyirse, ¿qué te d'estrany, repetim, que acudeix á la protesta y que aquesta la exerceix á tot hora y en totes las formas que las lleys li permeten, las festas populars inclusiu? ¿Quina estranyesa ha de causar aquest fet?

No es, donchs, d'extranyar, que los pobles que han de estar preparats pera sufrir ab calma y enlayrat cinisme totes las conseqüencias que un procedir semblant ha de portarlos. Los autòcratas y 'ls oligarcas no transijeixen may.

Catalunya, donchs, y particularment Barcelona, pot prepararse á sufrir las conseqüencias del seu procedir. Pero recordin tots los catalans que en la lluyta se mostran las constitucions fortes, y que 'ls pobles son tant mes forts, quant mes cohesió hi ha entre 'ls seus components. La solidaritat marcadament demostrada que durant las festas de la Mercé celebradas a la capital de Catalunya, s'ha vist qu'existeix entre 'ls pobles catalans, s'ha de enfortir cada dia més, per que ha de ser la resclosa que ha de aturar la embestida brutal dels despotas que vulguin intentar anorrearlos y ha de convertirse en lo mes ferm puntal que ha de mantenir enlayradas las aspiracions del poble català.

Si estimem tots a la Patria, 'l temps no 'ns farà gruar molt lo que tant 'l cor desitje.

JOAN PALOMERA y SANTAGNA
Septembre 1902.

En lo "Centro de Lectura"

Al anunci de l'acte solemne de fer entrega dels premis als deixebles que per sa aplicació en lo curs finit ne foren guanyadors, y obertura del curs de 1902 á 1903 hi correspongué diumenge al vespre una distingida y nombrosissima concurrència que omplia de gom á gom l'espayosa sala d'actes del "Centro de Lectura".

Eran ja las deu quan pujaren al entarimat los senyors que acompanyaban a la presidencia.

Lo senyor President del "Centro de Lectura", nostre estimat mich don Anton Serra, cedi lo lloch d'honor al erudit catedratic de la Universitat de Barcelona senyor Martinez Vargas, qui doná per oberta la sessió.

Tot seguit lo senyor Secretari del "Centro", nostre company i' estudis llicenciat en Filo-

sophia y lletres don Anton Porta, doná lectura á una ben escrita Memoria dels avensos intellectuals en la culta societat que 'ns ocupa y quin treball fou coronat ab los aplaudiments del distingit auditori.

Lo succehí en l'us de la paraula lo digne president del "Centro", senyor Serra, qui comensá dient:

Comprenhí que no estich á suficient altura pera poder fer dignament la presentació de personalitat tant gran com la del Dr. Martinez Vargas que tenim l'honor de cobitjar en aquesta volguda societat. Perque no es una, senyors, la presentació que m' veig obligat á fer, ab la presentació del senyor Martinez he de fer també la del eminent representant del Claustre de la Universitat de Barcelona, quin as d'ots intellectuals superan als elogis que jo podria ferne.

Passá á analizar la memoria llegida pel Secretari y digué que si be lo "Centro de Lectura", de Reus te l'apoyo moral de tot arrenhont es conegut, en cambi li manca l'apoyo de las personas acaudaladas.

Portém vida pobra,—seguí dient—raqútica per la carencia de fondos, pero la tenim pletórica d'apoyos decididits de homens de talent, de homens de ciencia. Aquesta forsa nos enorgulleix, mes si l'altra que 'ns manca no 'ns la donan procurarem guanyarla nosaltres.

Exitá al públich á concórrer al "Centro de Lectura", hont igual lo noy que l'obrer reb la instrucció necessaria pera cultivar sa inteligencia y refinar sos gustos.

Y acabá dient que l'"Centro" estava destinat a crear una era de pau y de felicitat y qu' ab lo promés concurs del eminent Rector de la Universitat Dr. Rodriguez Mendez y 'l Dr. Martinez Vargas, confia conseguir en lo present curs superiors resultats.

Seguí en l'us de la paraula don Joaquim Batet, director d'aquest Institut provincial, manifestant qu' ell sempre havia prestat lo seu concurs á tot enant á la ensenyansa 's refereix.

Seguidament se procedí al repartiment de premis.

Acabada aquesta solemne ceremonia, l'Orfeó, ab l'afinació y gust qu' ho sab fer aquesta florejada massa coral cantá "La Donzella de las Costas", que li valgué for picaments de mans.

Aixis acabá la primera part de la vetllada, reprentense al cap de deu minats ab una tocada de la Banda de bandurrias y guitarras del "Centro", seguint la lectura de poesias, totes ellas catalanas, llegidas destrament pels senyor Olivé, Grases, Auqué y Emilio tornant á cantar l'Orfeó la sentida Cansó de l'"Emigrant" que fou aplaudidissima, aixis com també la Banda de bandurrias que tocá altra pessa de son escullit repertori.

S' aixecá 'l senyor Martinez Vargas y digué:

Fa algunas horas, pocas per cert, quant lo senyor Rodriguez Mendez me delegá pera que 'l representés en aquest solemne acte, no somiava pas ab lo cuadro de vida, esplendit de llum y color que tinch devant mos ulls, cuadro ahont apareixen agermanadas per la instrucció la poderosa senyora y la humil mestrala, unidas la parla catalana y la castellana pera rendir homenatge á un ideal sublim. Devant de tal espectacle he sentit plaer inmens; m' he extasiat escoltant las sentidas notas del "Emigrant", contemplant la confusió de néns que han vingut á recullir lo premi á sos estudis, observant en fi la conjunció d'elements que integran aquesta Societat que te per president un home de gran valua com lo senyor Serra.

En nom de la Universitat de Barcelona, l'orador saludá a la Ciutat de Reus y al "Centro".

Diu que l'"Centro", no sols ensenya á llegir y á escriure, educa al obrer posantlo en condicions d'arribar á ser un bon director de fabrica; dona flexibilitat á sos dits pera que pugua reflectir en lo paper lo que sent son cor, tot alló que escrit per altre per lo flayre del

sentiment, educa y aparta al obrer del vici, dels llochs ahont se respira verinosa atmósfera.

Pero no es aixó sol lo que fa 'l Centro. He vist per la memoria del Secretari qu' aquí 's donan conferencias, vetlladas instructivas, se celebran exposicions, he vist per las parets los trofeus guanyats pel Orfeó que segueix la obra regeneradora d'en Clavé y que ha portat arreu son nom, he vist una secció numismática, una altre d'arqueológica, he vist en fi tantas cosas notables que m' he convenut de qu' en aquesta casa s' hi tauca tot lo gran, tot lo qu' indica progrés.

Diu que si l'"Centro" porta avuy materialment parlant, una vida raquítica, l' esfort de la seva junta es prou pera colocarlo al lloch que 's mereix.

Recordant sa infantesa, en un brillantissim periodo plé de poesia, diu que 'ls molts fills ilustres de Reus, li havian fet pressentir la visió d'un poble grant y esplendorós, pero diu, avuy que he tocat la realitat, que conech son hermós camp, que he visitat los monuments que te aixecats al art á la ciencia y á la industria, puch dir que si d'un poble hermós s' en diu un racó del cel, de Reus s' en pot dir la concha de la gloria.

Acaba saludant á Reus, y oferint al "Centro" l'apoyo decidit de la Universitat de Barcelona.

Estrepitosos aplaudiments coronaren la peroració del sabi catedratic de la Universitat de Barcelona que fou elocuentissim brillant y que sentim en extrem no haver pogut recullir mes extensament á causa de la facilitat de paraula de tan elocuent orador.

En resúm: lo repartiment de premis als deixebles de las classes del "Centro de Lectura", resultá un acte solemnisim, d'aquells que pot escriure en lletres d'or tan meritoria societat en lo libre de sa historia.

Secció oficial

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE REUS

La Junta Municipal se reunirá en sessió pública en las Casas Consistorials avuy á las 7 de la tarde pera proceder á la discusió y aprobació del Presupost Adicional, pera 1902 y del ordinari pera 1903.

Lo que 's fa públich en cumpliment de lo prescrit en la vigent Lley Municipal.

EDICTE

En virtut de lo acordat per l' Excm. Ajuntament de ma presidencia sobre la construcció de una estufa y magatzém de diposit, com ampliació de la que actualment posseeix en lo Passeig de Sunyer pera lo desgel d'olis, cual construcció se concedirá mediant subasta; y en cumpliment del article 29 de la Instrucció de 26 d' Abril de 1900, se fa públich lo citat acort y projecte subsegüent, pera que en lo terme de 10 dias, puguin presentarse cuantas reclamacions se creguin pertinents, atvertintse, que passat dit plasso no será atesa cap de las que 's produexin.

Reus 6 d' Octubre de 1902.—L' Alcalde, Joseph Casagualda.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 7 d' Octubre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneróide	Gran d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	750	70			Nuvul
15	750	70		3	Nuvul

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. Op.		Clase	Cantid.
9	Sol 26	13	16	O.	C y N	10
15	Som 20		20	S.O.	C y N	10

Sant d' avuy.—Sta. Brígida

Sant de demà.—S. Dionís

Surt lo SOL á las 6 h. y 4 m. y 's pon á las 5 h. 31 m.; surt la LLUNA á las 12 h. 11 m. y 's pon á las 10 h. 8 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

CRONICA

Lo SOMATENT se ven á Barcelona en lo kiosko "El Sol", Rambla del Centro.

Ahir se mantingué lo temps variable com en lo dia abans.

Si aquesta tarde s' renneixen prou número de senyors regidors l' Excm. Ajuntament celebrara la sessió de primera convocatoria.

Cridém la atenció de la Comissió de Foment sobre 'l llastimós estat en que 's troba 'l carrer de Sant Llorens.

La construcció de la cloaca en dita via durá infinitat de dias impossibilitant lo transit per aquell carrer en tal extrem que quasi s' havia de saber de volar pera traspasarlo pero lo trist es qu' encare qu' actualment la cloaca ja está acabada, continua en lo mateix estat sense poguerhi tranzitar los carros á causa d' haver deixat en mitj del carrer los munts de terra sobrant.

Tractantse d' una via tant transitada, clar es qu' ocasionan tal obstrucció grans molestias al públich.

Esperém donchs que la Secció de Foment fentse cárrech de nostras justas indicacions, manará retirar eegnidament dits munts de terra.

La companyia còmic lírica del repntat actor don Joseph Talavera, que debutará lo dia 25 del corrent en lo teatro Fortuny donará á coneixer á aquest públich moltes obras estrenadas fa poch ab gran éxit, las cuals serán presentadas ab gran luxu y propietat, donchs l' empresa conta ab lo decorat, atressoy vestuari del teatro Pignatelli de Zaragoza.

S' ha encarregat interinament del Govern civil lo secretari del mateix, don Felip Curtoys Valls.

Don Guillerme Gelabert Pons ha presentat una instancia rectificant la designació de son registre miner "Nueva Victoria", situat en Vimodí.

Avans d' ahir nit en lo carrer de Sant Esteve se trovaren Joseph Parés Martorell y Anton Joyé y Penas surtint l' un de una casa d' aquell carrer cuan hi anava á entrar l' altre y després de breus parauias pronuncia das per un de tots dos s' acometeren á cops de gabinet resultant tots dos ferits, lleument lo Jové y de gravetat lo Parés, qui ingressa al Hospital y a la presó 'l Jové per disposició del senyor Jntje d' Instrucció.

Havém rebut la partitura elegantment editada de un airós xotis titolat "¿M' estimes?", original de nostre company i' inteligent compositor don Antoni Bardosa Rius.

Tant la portada, com las anotacions y observacions musicals estan escritas en nostra parla.

Remerciem l' envió y ens alegrém que vauj cundint lo bon exemple d' intitularlos en nostra parla.

S' ha publicat lo número 4 del "Bolletí del Colegi de Metjes" d' aquest partit, corresponent al present mes.

Durant lo darrer mes de Setembre han mort en aquesta ciutat y 15 dones y 13 donas; s' han verificat 15 matrimonis y hi han hagut 37 naixements, 20 nens y 17 nenas.

Per consums se recaudaran en lo dia d'ahir pessetas 898'32.

EL ALBA

La Junta de Govern d'aquesta societat, en reunió celebrada lo dia 16 del actual y a petició de varis socis, han acordat admetre sens satisfer dret d' entrada, fins al 31 del proper Octubre, a cuants desitjin ingressar com a socis de número.

Reus 17 de Setembre de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Jaume Coll.

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
Rambla de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

Interesa molt

sapigner que a la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verdaders miracles en los malalts de mals venèreos en general y especialment sifilitichs encar que siga la dolencia hereditari.

Pera més detalls lleigeixis en 4.ª plana "Milagrosos confites ó Inyecció anti-venèrea y Roob anti-sifilitico-COSTANZI."

La Palma

A petició de varis socis la Junta de Govern d' aquesta Societat acordá en sessió 24 mes passat, prorrogar lo plasso fins al 31 corrent, sens satisfer dret d' entrada a tots los que desitjin ingressar com a socis de número de la mateixa.

Reus 1er. Octubre 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Eudalt Casas.

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZÁLEZ
Carrer Santa Agna, 19.

Cotissació a Barcelona a las 16 d'ahir	Interior	73'60	BARCELONA
Amortissable 5 p 8	94'90	Francs	33'40
Colonial	66'62	Lliuras	33'57
Mercantil			MADRID
Norts	58'60	Interior	73'57
Alicants	93'20	Francs	33'25
Orenses	31'60		PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	58'50	Exterior	88'75
Id. Almansa 5 0/10	103'75	Norts	210'
Id. Id. ayt		Alicants	334'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols. Compra y venta al contat y a plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiat dels títols amortissables favorecut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció a totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27
Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'60	Cubas del 68	—
Colonial	66'62	Cubas del 90	—
Orenses	31'60	Amortissable	94'90
Norts	58'60	Ob. 5 p 10. Almansa	103'75
Alicants	93'20	Id. 3 p 10. Fransas	58'50
Vitalici V.	—	Id. 3 p 10. Orense	50'37
PARIS		MADRID	
Exterior	—	Interior	—

— GIROS —

Paris	33'75	Londres	33'07
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	88'75
Portugués	32'27
Rio Tinto.	1094'—
Nortes.	210'—
Alicants.	334'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota clase de valors cotissables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas, de tots los paisos.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'f	—	33'15	—
" 8 d'v	—	—	—
" 8 d'v	—	—	—
" vista.	—	33'40	—
Paris 90 d'v.	—	—	—
" 8 d'f.	—	—	—
" vista.	—	33'—	—
Marsella 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburg 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals

	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		625	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Cotons.		125	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.		500	
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

La duenya de l'antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, a més de cotxes pera 'l servey a las estacions y a domicili, luxosos y cómodos landaus, factons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga llegeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als masos.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Aien

Cirurgia-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los anaterichs ayuy coneguts

Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

ACADEMIA FROEBELIANA

Baixa advocació de Ntra. Sra. de Montserrat, la direcció literaria de la senyoreta Maria Fabra y la espirital del Rvd. don Enrich Prats, Pbre.

En aquest acreditat establiment quedan, desde lo ler. de Setembre, obertas las classes de 1ra. ensenyansa y la especial de párvuls. Ademés hi haurá classe de labors, francés, soffeig y piano, dibuix y pintura y corte.

S' admeten alumnas internes, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Presó, número 22

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

GRAN RIFA NAVAL

Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902

Se sortejará a Madrid lo dia 31 d' Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa fetxa.

Constará de 32 000 bitllets al preu de 50 pessetas cada un dividits en décims a 5 pessetas. Los premis y reintégros serán en número de 3548 y lo pago dels mateixos se farà sense cap descompte.

Premi Major 126.550 pessetas. La Administració de Loterías d' aquesta Ciutat ven dits bitllets.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJÍA

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y orprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etz.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Pálpitacions, Dispepsias, Astreiccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etz.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

Empresa Hidrofórica a Reus

La Junta Directiva d' aquesta Empresa Hidrofórica convoca als senyors Accionistas pera la Junta General Extraordinaria que s' farà lo dia 12 d' Octubre de 1902 en lo domicili social, carrer de Castelar, núm. 18, 1er., a las 9 en punt del matí, pera tractar de la prórroga de la Societat y reforma dels Estatuts y Reglament.

Segons disposa l' article 21 dels Estatuts, pera que 'ls acorts que s' prenguin siguin valits deurán pendre part en la votació la mitat mes un dels vots que representan las Accions en circulació, en virtut del qual la Junta Directiva prega als senyors Accionistas la concurrencia al acte, pera que aquest pagui tindre la validés deguda, ja que de no reunir lo número de vots necessari no podrá lerse la Junta General que s' interessa y caducará la Societat, signent impossible reparar després los perjudicis que ocasionaria ab la desidia dels socis que no compareixessin. Los senyors socis que no hagin rebut sa papeleta d' asistencia a la Junta, podrán reclamarla fins al dia 12 inclusiv en lo domicili de la Societat, ahont los hi serán entregadas. Dita papeleta es indispensable pera la asistencia de la Junta.

Reus 1er d' Octubre de 1902.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

TELEGRAMAS

Madrid 7.

Imprudencia

Al cuartel de la Montanya ha succehit un accident desgraciad, del quin han sigut vic-

timas dos soldats anomenats Sixto Sales y Olimont Gómez.

Mentres un soldat estava ensenyant lo mecanisme del seu Mauser, se li ha disparat lo fusell, sense saber com, ferint de gravetat als esmentats soldats, al primer a la guixa y a n' en Gómez al costat esquerra.

En Gómez ha mort al cap de una estona en lo mateix cuartel.

S' ha manat instruhir sumari per esclarir lo fet.

L' autor involuntari de la desgracia está consternat.

Conveni firmat

Madrid 7.

Després d' haver aprobat lo Consell del Banch d' Espanya lo conveni entre aquest establiment y 'l Tresor, l'ha enviat al ministre d'Hisenda pera que 'l firmi.

En Rodríguez está molt satisfet d' averse portat a cap lo coneni, puig feya anys que ho desitjava y que s' feya constar en la ley de Tesoreria.

Conveni del Banch y 'l Tresor

Madrid 7.

Lo Conveni firmat avuy entre 'l Banch de Espanya y 'l ministre d' Hisenda en representació del Tresor referent a las delegacions de Paris y Londres comensará a regir lo dia primer de Janer de 1903.

S' ha fixat en cinch anys obligatoris la duració del conveni y serán prorrogables per altres tants mentres una de las parts no demani la rescisió del mateix.

De las operacions que s' efectuhin lo Banch d' Espanya percibirá 'l mitj per cent de tots los pagos que fassi en nom del Tresor.

La nova escuadra

Madrid 7.

L' avant projecte para la construcció de la nova escuadra que ha redactat la Junta que fou nombrada a n' aquest fi, será portat molt aviat a la deliberació del Consell de ministres.

Tots los nous barcos se construhiran en los arsenals d' Espanya.

Sembla confirmarse que s' formarà un sindicat compost de banquers y armadors, qu' arrendará los arsenals del Estat y s' encarregará de la construcció de la nova escuadra.

Lo cost total d' aquesta s' ha fixat en quatre cents milions de pessetas.

També s' ha fixat en cinch anys lo plasso en que haurán d' estar acabats del tot los nous vaixells.

A fi d' arbitrar recursos pera la esmentada escuadra, se farà un altra emissió d' amortissable.

Lo metge d' en Montilla

Madrid 7.

En virtut de telegrama rebuts de Villaharta donant compte d' haverse agravat lo ministre de Gracia y Justicia, ha sortit cap aqueil establiment balneari lo metge de la familia del malalt, al quin assistirá durant los dias que ho necessiti 'l seu estat.

Retirada d' en Sagasta

Madrid 7.

Lo ministre de Marina ha negat rodonament lo rumor de que tantas vegades s' ha fet ressó la premsa, referent a la retirada del senyor Sagasta.

Pera refermar aqueixa declaració, ha afegit lo duch de Veragua, que cap dels ministres acceptaria altra quefatura ni en lo Consell ni en lo partit liberal, que no sia la del senyor Sagasta.

Novas sucursals

Madrid 7.

En la reunió que ha celebrat lo Consell del Banch d' Espanya, ademés d' aprobar lo conveni ab lo Tresor, s' ha acordat establir una sucursal a Tortosa y Mahó.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 " "	"	9'14 " "
"	Mixto	8'41 " "	"	11'03 trde
"	Merc.	12'07 " "	"	8'02 nit
"	Correu	2'14 trde	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 " "	"	10'19 nit

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 " "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 " "	"	1'05 trde
"	Omb.	12'35 " "	"	5'32 " "
"	Mixto	2'26 trde	"	7'11 " "
"	Exprés	7'26 " "	"	9'38 nit

De Reus a Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde	arribada	8'35 nit
"	Mixto	7'57 " "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 " "	"	3'01 " "
"	Merc.	3'36 trde	"	11'54 nit
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

De Saragossa a Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí	arribada	6'59 matí
"	Correu	7 " "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 " "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 " "	"	"

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí
"	Correu	4'05 trde	"	7'09 trde
"	Merc.	"	"	1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí
"	"	9'44 " "	"	10'18 " "
"	Merc.	2'30 trde	"	3'05 trde
"	Correu	7'17 " "	"	7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí
"	Merc.	12'22 trde	"	1'— trde
"	Mixto	5'08 " "	"	5'46 " "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que Regex d'abre el dia 29 Setembre de 1902.

Sortida de Reus: al matí 4'10.—10.— A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortida de Salou: al matí a las 4'56.— 11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mèdicas, després d'una llarga experiència, s'han convenut y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, goga militar, úlceras, flux bianch de las donas, areñilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extreñiments pretrals (estrechez) encat que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que los CONFITS ó Inyecciones Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo lodo y el Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sífilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs, per Cedi del tractament especial ab éll, admet, als increduls, lo pagó després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos: pera'ls qui no vulgan usar Inyecciones, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la "D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1

Consultas mèdicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE OCTUBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Octubre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés

ALGERIE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companya., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTELL

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elásticos. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colla y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESUS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, raclinatoris, adornos y detalls arquitectòrichs y escultòrichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLAS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d'energía a gran distancia

Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona

Andreu Caizal.—REUS.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables.—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituít lo dipòsit exigít per las lleys fiscais vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINET

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidentis

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA

A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

La casa Martra acaba de rebre un nombros sortit dels ultims adelantos en material fotogràfich. Paper Bromidry ab lo que s'obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillants com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas, per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinas, Disfumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfich. Placas Westendop & Wenhner y Lumiere de totas midas. Revelador Martra ab lo qual s'obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de recsen preparació. Viroje fizador Martra no s'altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s'preparan banys de viratje ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compren sense abans visitar la casa

MARTRA

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Efectes de la infirmitat del medicament.

Mil duros se donaran a qui feut constant ú del Elixir Verdi sigui atacat de enfermetats del ventrell ó de febres.

En totas las farmacias a 2 pessetas pot.

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols 30

GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.